

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара
член-кореспондент НАН України
проф. Поляков М.В.

" 20 ____ р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара
з науково-педагогічної роботи
проф. Свинаренко Д.М.

" ____ " ____ 20 ____ р.

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступу на навчання за освітнім рівнем магістра
на основі освітнього ступеня бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)
за спеціальністю 035 Філологія

Спеціалізація: 035.069 Східні мови та літератури (переклад включно),
перша - японська

Освітня програма: японська та англійська мови і літератури.

Розглянуто на засіданні вченої ради
факультету української й
іноземної філології та мистецтвознавства
від « 21 » 01 2020 р. протокол № 9

Голова вченої ради І. С. Попова (І. С. Попова)

Дніпро
2020

Укладачі програми:

1. Біляніна Таїсія Сергіївна, старший викладач
2. Кравець Марія Олександрівна, викладач

Програма ухвалена

- на засіданні кафедри (кафедр):

1. кафедри порівняльної філології східних та англомовних країн

від « 17 » 01 2020 р. протокол № 6

Завідувач кафедри [підпис] (Ліпіна В.І.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

2. кафедри зарубіжної літератури від « 14 » січня 2020 р. протокол № 6

Завідувач кафедри [підпис] (Романова О.І.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

- на засіданні науково-методичної ради за спеціальністю (напрямом

підготовки) 035 Філологія від « 20 » 01 2020 р. протокол № 6

Голова [підпис] (Шпілько І.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

I ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Фахове випробування – форма вступного випробування для вступу на основі здобутого ступеня бакалавра, магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Результати фахового вступного випробування зараховуються для конкурсного відбору осіб, які на основі ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) вступають на навчання для здобуття ступеня магістра. Приймальна комісія університету допускає до участі у конкурсному відборі осіб, які за результатом фахового вступного випробування отримали не менше 40 балів за шкалою від 0 до 100 балів.

Програма фахового випробування для вступу на навчання за освітнім рівнем магістра за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізація 035.069 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – японська, освітня програма - Японська та англійська мови і літератури містить питання з таких *нормативних* навчальних дисциплін підготовки та циклу професійної підготовки бакалавра за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізація: 035.06 Східні мови та літератури (переклад включно), освітня програма: японська мова та література.

Основна іноземна мова (японська)

1. Лексикологія основної іноземної мови
2. Історія основної іноземної мови
3. Стилїстика основної іноземної мови
4. Теоретична граматики основної іноземної мови
5. Основи усного перекладу та реферування й переклад науково-технічної інформації
6. Література країни, мова якої вивчається

II ПЕРЕЛІК ТЕМ, З ЯКИХ ВІДБУВАЄТЬСЯ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНИКА

1. Основна іноземна мова (японська)

Тема 1. Граматичні конструкції рівня N2 日本語能力試験

Тема 2. Лексичний мінімум рівня N2 日本語能力試験

2. Лексикологія основної іноземної мови

Тема 1. Лексичне значення слова. Слова однозначні і багатозначні.

Тема 2. Лексика японської мови за її походженням.

Тема 3. Лексичні запозичення (外来語, 漢語)

Тема 4. Розмовна лексика та кліше.

Тема 5. Лексичні омофони (同音異義語) та омофоно-синоніми в японській мові.

Тема 6. Антонімія (対義語) та синонімія (類義語). Типи синонімів. Поняття домінанти.

Тема 7. Неологізми (新造語). Типи неологізмів (загальномовні та індивідуальні).

Тема 8. Діалектизми (土地訛り) та способи їх уживання в текстах.

Тема 9. Просторіччя і жаргонізми (隱語), Арго (業界用語) та арготизми.

Тема 10. Активна і пасивна лексика (історизми й архаїзми). Сленг (俗語)

Тема 11. Фразеологічні одиниці мови. Основні ознаки фразеологізмів.

Тема 12. Класифікація фразеологізмів за співвідношенням між значеннями окремих компонентів (семантичною злитістю).

Тема 13. Фразеологічні зрощення, єдності, сполучення та вирази

Тема 14. Особливості та будова 擬態語, 擬音語 та 擬声語

3. Історія основної іноземної мови

Тема 1. Найбільш поширені гіпотези походження японської мови

Тема 2. Коли і яким чином китайське письмо потрапляє до Японії

Тема 3. Процес формування давньояпонської мови

Тема 4. Кодзікі. Перша пам'ятка ієрогліфічного письма

Тема 5. Формування новітньої японської мови у другій половині епохи Едо

Тема 6. Формування японської національної мови на основі токійського діалекту

Тема 7. Яке місце займає японська мова в генеалогічній класифікації мов світу

Тема 8. Як характеризується японська мова з погляду типологічної класифікації мов світу

Тема 9. Визначення термінів „готямдзе-но генго”, „теніоха”, „кана”, „ваго” та „канго”

Тема 10. Що таке „гайрайго” та з яких мов відбувалися запозичення

4. Стилїстика основної іноземної мови

Тема 1. Стилїстика як лінгвістична дисциплїна. Основні поняття.

Лінгвістична та літературознавча стилїстика.

Тема 2. Фонетичні та лексичні стилїстичні засоби.

Тема 4. Синтаксичні стилїстичні засоби.

Тема 4. Графічна стилїстика.

Тема 5. Проблеми стиля мови. (Функціональний стиль, екстралінгвістичний характер функціональних стилів, різновиди функціональних стилів).

Тема 6. Стиль науково-технічної літератури.

Тема 7. Стиль художньої літератури.

Тема 8. Стиль повсякденного спілкування.

Тема 9. Стиль публіцистики та преси.

Тема 10. Стиль офіційно-ділового спілкування.

5. Теоретична граматика основної іноземної мови

Тема 1. Перехідні та неперехідні дієслова. Значення та функції.

- Тема 2. Перехідні та неперехідні дієслова. Вживання.
- Тема 3. Перехідні та неперехідні дієслова. Сталі вирази.
- Тема 4. Спонукальний стан. Значення та функції.
- Тема 5. Спонукальний стан. Вживання.
- Тема 6. Спонукальний стан. Сталі вирази.
- Тема 7. Пасивний стан. Значення та функції. Вживання.
- Тема 8. Пасивно-спонукальний стан.

6. Основи усного перекладу та реферування й переклад науково-технічної інформації

- Тема 1. Проблеми усного реферування у зв'язку з особливостями японської мови.
- Тема 2. Основні засоби усного реферування та перекладу.
- Тема 3. Перекладацькі трансформації у процесі реферування та усного перекладу.
- Тема 4. Лексико-фразеологічні особливості науково-технічного стилю.
- Тема 5. Граматичні особливості науково-технічного стилю.
- Тема 6. Різниця між художнім та науково-технічним перекладом.
- Тема 7. Проблема перекладу науково-технічної термінології.
- Тема 8. Науково-технічна фразеологія та засоби її перекладу.

7. Література країни, мова якої вивчається

Тема 1. Архаїка. Основні поетико-стилістичні особливості жанрів «довга пісня», «танка», китайські впливи.

Тема 2. Літописна література та архаїчний епос. Поетико-стилістичні та тематичні особливості збірок «Кодзікі», «Фудокі», «Ніхоншюкі».

Тема 3. Жанрово-стилістичні та тематичні особливості поезії «Маньйосю».

Тема 4. Поезія «Кокінсю» та «Сінкокінсю».

Тема 5. Поетико-стилістична й жанрово-тематична своєрідність сю, ніккі й моногатарі.

Тема 5. «Гендзі-моногатарі» й «Макура-но-соші».

Тема 6. Вершина поезії танка.

Тема 7. Ренга та хокку.

Тема 8. Саругаку та Но.

Тема 9. Дзьйорурі та Кабукі.

Тема 10. Від традиції до сучасності. Література Йоміхон («Токайдо тю хідзакуріге») та гесаку. Цубоуті Сьйо та Фтабатеі Сімей. Літературний рух «сідзенсюгі-ундо».

Тема 11. Творчість Кунікіда Доппо, Таяма Катай та Токутомі Рока. Критика натуралізму в японській літературі. Творчість Нацуме Сосекі. Морі Огаї. Характерні риси японського романтизму. Особливості розвитку японської літератури в період 1910-20pp.

Тема 12. Неореалізм в японській літературі. Акутагава Рюноске.

Тема 13. Література XX-XXI ст. Модернізм і зарубіжні впливи. Неоромантизм в японській літературі. Творчість Нагаї Кафу. Традиція та сучасність в творчості Танідзакі Дзюнітіро. Таояме-бурі (Ясунарі Кавабата) та масурао-бурі (Юкіо Місіма).

Тема 14. Особливості розвитку літератури 1940-50-х. Поствоєнна література Японії. «Література атомної бомби» («гембаку бунгаку»): тема трагедії Хіросіми в поезії і прозі. Літературне угруповання «бурай-ха». Творчість Дадзай Осаму та Ісікава Дзюн.

Тема 15. Особливості японського літературного екзистенціалізму. Кобо Абе. Науково-фантастична література Японії. Сакьо Комацу, Цуцї Ясутака, Сініті Хосі.

Тема 16. Пошуки духовності наприкінці XX ст.. Сюсаку Ендо та Кендзабуро Ое. Особливості японської літератури 1980-90х років. Рю Муракамі та Банана Йосімото. Поява «легкої» прози та мультикультуралізм: Харукі Муракамі та Масахіко Сімада.

III ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Основна іноземна мова

1. New Kanzen Master Grammar Japanese Language Proficiency Test N2. – Tokyo, 2011.
2. Nakajima Tomoko. Quick Mastery of JLPT N2 Vocabulary. – J. Research, 2011. – 150 p.
3. 学ぼう！にほんご。V o 1 . 5 . 中上級。–東京、2015.
4. 外国人のための意味から学ぶ漢字。中上級用。–東京、2016.
5. 日本語上級読解.Advanced readings in Japanese. –東京、2016.
6. 外国人のための意味から学ぶ漢字。中上級用。 –東京、2005.
7. 大野晋。日本語の年輪。新潮文庫、2002年。 –248 頁。
8. 大野晋。日本語をさかのぼる。岩波新書、2015年。 –342 頁。

2. Лексикологія основної іноземної мови

1. Комарницька Т.К., Комісаров К.Ю. Сучасна японська літературна мова: теоретичний курс: в 2 т. / Комарницька Т.К., Комісаров К.Ю.. - Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012.-320 с.
2. Effective Japanese Usage guide. A Concise Explanations of Frequently Confused Words and Phrases. – Tokyo, 2012.
3. Kawashima Atsuko. A Complete Guide to the Usage Particles in Modern Japanese. – Tokyo, 2015.
4. 中級から上級への日本語/鎌田 修/ボイクマン総子/富山 佳子/山本 真知子。 –2012、206 ページ。

3. Історія основної іноземної мови

1. Бондар О. Методичні вказівки з курсу «Історія японської мови» / Олександр Бондар,. Андрій Бучнів, Сусуму Уемура. – Київ: КНУ, 2005. – 85 с.

2. Комарницька Т.К., Комісаров К.Ю. Сучасна японська літературна мова: теоретичний курс: в 2 т. / Комарницька Т.К., Комісаров К.Ю.. - Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012.-320 с.
3. 小松英雄。日本語の歴史—青信号はなぜアオなのか。笠間書院、2001年。—285 頁。
4. 山口仲美。日本語の歴史。岩波新書、2006 年。—420 頁。

4. Стилїстика основної іноземної мови

1. Букрієнко А.О., Комісаров К.Ю. Стилїстика японської мови. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015. – 320 с.
2. Комарницька Т.К., Комісаров К.Ю. Сучасна японська літературна мова: теоретичний курс: в 2 т. / Комарницька Т.К., Комісаров К.Ю.. - Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012.-320 с.
3. 中村明。日本の文体。文芸作品の表現のめぐって。1993.
4. 北原保雄. 問題な日本語 - 東京:大修館書店, 2005. – 168 頁.
5. 日本語作文 2。中級後期から上級までの作文と論文作法。専門教育出版、1988。
6. 金田一京助。日本語の変遷。講談社学術文庫、1984 年。—173 頁。

5. Теоретична граматика основної іноземної мови

1. Комарницька Т.К., Комісаров К.Ю. Сучасна японська літературна мова: теоретичний курс: в 2 т. / Комарницька Т.К., Комісаров К.Ю.. - Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012.-320 с.
2. Комісаров К. Ю. Семантико-синтаксичні і стилістичні особливості умовних конструкцій у сучасній японській мові [Текст] : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.13 / Комісаров Костянтин Юрійович ; НАН України, Ін-т сходознавства ім. А. Кримського. – К., 2006. – 17 с.
3. Комісаров К. Ю. Теоретична граматика японської мови [Текст] : підручник / К. Ю. Комісаров ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К. : Вид. дім Дмитра Бураго, 2010. – 229 с.
4. Kawashima Atsuko. A Complete Guide to the Usage Particles in Modern Japanese. – Tokyo, 1994.
5. 中級から上級への日本語/鎌田 修/ボイクマン総子/富山 佳子/山本 真知子。—2012、206 ページ。

6. Основи усного перекладу та реферування й переклад науково-технічної інформації

1. Букрієнко А. О. Теорія і практика перекладу. Японська мова [Текст] : навч. посіб. / А. О. Букрієнко, К. Ю. Комісаров ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Вид. дім Дмитра Бураго, 2014 . Т. 2. - 2014. - 284 с.
2. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів японського відділення з дисципліни «Переклад науково-технічної інформації» / Укл. Т.С. Біляніна, О.П. Усенко. – Дніпропетровськ, РВВ ДНУ, 2014. – 32 с.

3. Daub, E. Kanji for Understanding Technical Japanese [Text] / E. Daub. – The Univ. of Wisconsin Press; Univ. of Tokyo Press, 1995. – 800 p.
4. 技術研修のための日本語：工業技術分野. – 国際協力事業団、2002. – 186項

7. Література країни, мова якої вивчається

1. Японська література. Курс лекцій. Частина перша: давній і класичний періоди / [Бондаренко І. П., Осадча Ю. В.]. — К. : Вид. дім Дмитра Бураго, 2014. — 350 с.
2. Японська література: Хрестоматія. Том I (VII-XIII ст.) / Упорядники: Бондаренко І.П., Осадча Ю.В. — Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010.
3. Японська література: Хрестоматія. Том II (XIX-XX ст.) / Упорядники: Бондаренко І.П., Осадча Ю.В. — Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2011.
4. Японська література: Хрестоматія. Том III (XIX-XX ст.) / Упорядники: Бондаренко І.П., Осадча Ю.В. — Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012.
5. Японська поезика: хрестоматія / упорядкув., передм., комент. І.П.Бондаренко, Ю.В. Осадча — К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2013.
6. Shirane H., Suzuki T., Lurie D. The Cambridge History of Japanese Literature – Cambridge: Cambridge University Press, 2016. – 847 p.
7. The Cambridge History of Japanese Literature / Edited by D. Lurie, H. Shirane, T. Suzuki. — Cambridge University Press, 2016. — 865 p.
8. Yokota-Murakami T. Mother-tongue in Modern Japanese Literature and Criticism. Toward a New Polylingual Poetics – Singapore: Palgrave Macmillan. Springer Nature Singapore Pte Ltd., 2018. – 183 p.

IV СТРУКТУРА ВАРІАНТУ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Кожний варіант фахового вступного випробування містить **25** тестових питань, зміст яких стає відомим вступнику лише при отриманні варіанту випробування.

Варіант складається із завдань таких форм:

- 1) Питання на обрання вірної відповіді – до кожного питання надаються чотири варіанти відповіді, з яких вступник має обрати одну, зробивши відповідну позначку;

літературознавча частина:

див. стор. 12

Розподіл питань у кожному варіанті:

- за формою завдань

№ з/п	Форма завдання	Кількість одиниць у варіанті
1	Питання на обрання вірної відповіді	25
	Усього	25

- за Темами навчальних дисциплін

№ з/п	Зміст питання	Кількість одиниць у варіанті
1	За темами дисципліни Основна іноземна мова (японська)	12
2	За темами дисципліни Лексикологія основної іноземної мови	2
3	За темами дисципліни Історія основної іноземної мови	2
4	За темами дисципліни Стилїстика основної іноземної мови	2
5	За темами дисципліни Теоретична граматика основної іноземної мови	3
6	За темами дисципліни Основи усного перекладу та реферування й переклад науково-технічної інформації	2
7	За темами дисципліни Література країни, мова якої вивчається	2
	Усього	25

літературознавча частина:

див. стор. 12

У КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Оцінка за відповідь на кожне питання варіанту фахового вступного випробування може набувати одного з двох значень:

максимального значення кількості балів – за вірної відповіді,
мінімального значення (0 балів) – за невірної відповіді.

Розподіл максимальної кількості балів за відповіді на завдання різної форми наведений у таблиці:

№ з/п	Форма завдання	Максимальне значення, кількість балів	Максимальна кількість балів, яка може бути набрана за виконання завдань певної форми
-------	----------------	---------------------------------------	--

Мовна частина			
1	Питання на обрання вірної відповіді	2	25*2 = 50
Літературознавча частина			
1	Питання на обрання вірної відповіді	2	15*2 = 30
2	Питання на встановлення відповідності	4 – за увесь тест	2*4 = 8
		4/4 – за кожен вірно встановлену відповідність	
3	Питання з відкритою формою відповіді	4	3*4 = 12
	Усього		100

Літературознавча частина фахових вступних випробувань зі спеціальностей 035.04 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно)), 035.05 Філологія (Романські мови та літератури (переклад включно)), 035.06 Філологія (Східні мови та літератури (переклад включно)) передбачає виконання тестового завдання, яке містить 20 питань, що охоплюють усі розділи курсу нормативного навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури».

Тестові завдання характеризуються різним рівнем складності й передбачають здійснення необхідних аналітичних операцій, пов'язаних зі знанням основних закономірностей літературного процесу, окремих жанрів, стилів, напрямків та творчості провідних письменників.

Літературознавча частина тестових завдань білету фахових вступних випробувань включає три типи тестових завдань закритої та відкритої форм: тестові завдання закритої форми, які мають одну правильну відповідь; тестові завдання закритої форми на встановлення відповідності («логічні пари»), які мають один зайвий варіант відповіді; тестові завдання відкритого типу.

Структура літературознавчої частини тестових завдань білету фахових вступних випробувань:

- тестові завдання закритої форми з вибором однієї правильної відповіді — 30 балів (15 питань по 2 бали);
- тестові завдання закритої форми на встановлення відповідності («логічні пари») — 8 балів, по одному балу за кожен «логічну пару» (2 питання по 4 бали);
- тестові завдання відкритого типу — 12 балів (3 питання по 4 бали)

Загальна оцінка за літературознавчу частину фахового вступного випробування за умови правильних відповідей на всі тестові питання — 50 балів.

IV СТРУКТУРА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧОЇ ЧАСТИНИ ВАРІАНТУ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Кожний варіант фахового вступного випробування містить **20** тестових питань, зміст яких стає відомим вступнику лише при отриманні варіанту випробування.

Варіант складається із завдань таких форм:

- 1) Питання на обрання вірної відповіді – до кожного питання надаються чотири варіанти відповіді, з яких вступник має обрати одну, зробивши відповідну позначку;
- 2) Питання на встановлення відповідності – до кожного питання надано інформацію, позначену цифрами ліворуч і літерами праворуч, для якої вступник повинен встановити відповідність, зробивши відповідні позначки у таблиці на перетинах рядків і стовпчиків;
- 3) Питання з відкритою формою відповіді.

Розподіл питань у кожному варіанті:

- за формою завдань

№ з/п	Форма завдання	Кількість одиниць у варіанті
1	Питання на обрання вірної відповіді	15
2	Питання на встановлення відповідності	2
3	Питання на з відкритою формою відповіді	3
	Усього	20

- за темами навчальних дисциплін

№ з/п	Зміст питання	Кількість одиниць у варіанті
1	За розділом I навчальної дисципліни “Історія зарубіжної літератури»	4
2	За розділом II навчальної дисципліни “Історія зарубіжної літератури»	4
3	За розділом III навчальної дисципліни “Історія зарубіжної літератури»	4
4	За розділом IV навчальної дисципліни “Історія зарубіжної літератури»	4
5	За розділом V навчальної дисципліни “Історія зарубіжної літератури»	4
	Усього	20

V КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Оцінка за відповідь на кожне питання варіанту фахового вступного випробування може набувати одного з двох значень:

максимального значення кількості балів – за вірної відповіді,
мінімального значення (0 балів) – за невірної відповіді.

Розподіл максимальної кількості балів за відповіді на завдання різної форми наведений у таблиці на стр. 10.